



ที่ พร 0037.4/ว 2892

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร 54000

28 กรกฎาคม 2553

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0804.4/ว 1364 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2553

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งว่า คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้มีความเห็นเกี่ยวกับผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 9(พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายเสรี คำภีร์ธัมโม
ของผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร 0-5453-4119,0-5453-4504-5 ต่อ 13

3

ชนะ
4

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขรับ..... 2702
วันที่..... 22 ก.ค. 2553
เวลา..... 15..... น.



ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว. ๑๓๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง เสร็จที่ ๒๓๗/๒๕๕๑ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

ด้วยคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้มีความเห็นเกี่ยวกับผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ที่ได้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ สรุปได้ดังนี้

กรณีที่ ๑ กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองตามข้อ ๑ (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นสองประเภท และกำหนดขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๑ (๕) ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเมืองพัทยา กรณีนี้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีนคร นายกเทศมนตรีเมือง นายกองการบริหารส่วนจังหวัดและปลัดเมืองพัทยา จะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๑ (๖) ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๕) ซึ่งปัจจุบันได้แก่ เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีนี้ นายกเทศมนตรีตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

/กรณีที่ ๒ ...

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิง
ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานเทศบาลตำบลเขาสมิงได้มีหนังสือ ที่ ตร ๕๒๕๐๑/๔๓๑ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งสรุปความได้ ดังนี้

นายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ ๓๑๖/๒๕๕๙ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๙ ให้นางสาวยุพดี ปานามา เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดจากการกระทำทุจริต แต่นางสาวยุพดีฯ ไม่ได้ชำระเงินภายในกำหนดเวลาตามคำสั่งดังกล่าว เทศบาลตำบลเขาสมิงจึงได้มีหนังสือที่ ตร ๕๒๕๐๑/๗๖๙ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราดเพื่อขอความเห็นชอบในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดตราดได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๒๙.๔/๑๕๒๔๓ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงทราบว่า เทศบาลตำบลเขาสมิงเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง จึงเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้นนายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิงจึงมีคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ ๕๐๒/๒๕๕๙ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งเทศบาลตำบลเขาสมิง ที่ ๓๑๖/๒๕๕๙

อย่างไรก็ตาม เทศบาลตำบลเขาสมิงมีข้อสงสัยเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง จึงขอหารือในประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

(๑) เทศบาลตำบลเขาสมิงมีความประสงค์ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองดังกล่าว เทศบาลตำบลเขาสมิงจะต้องขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามข้อ ๑ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

(๒) กรณีที่เทศบาลตำบลเขาสมิงได้ทำคำสั่งทางปกครองให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองตามที่จังหวัดตราได้พิจารณาและมีหนังสือแจ้งเทศบาลว่าไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนออกคำสั่ง เนื่องจากเป็นอำนาจของเทศบาลในการสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งที่ออกโดยเทศบาลดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

(๓) หากการออกคำสั่งของเทศบาลตามข้อ (๒) ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนเทศบาลตำบลเขาสมิงเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดอำนาจของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองเป็นสองกรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง กรณีที่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ข้อ ๑ (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ได้แบ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกเป็นสองประเภท และกำหนดขั้นตอนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่แตกต่างกัน ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑ (๕)^๑ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร^๒ เทศบาลเมือง^๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมืองพัทยา กรณีนี้ผู้ว่าราชการ

ข้อ ๑ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรี นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือปลัดเมืองพัทยา ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดของกรุงเทพมหานคร เทศบาลนคร เทศบาลเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๑มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติว่า เทศบาลนคร ได้แก่ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

^๒มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติว่า เทศบาลเมือง ได้แก่ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้

กรุงเทพมหานคร นายกเทศมนตรีเมือง นายกเทศมนตรีนคร นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือปลัดเมืองพัทยาจะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

๒. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑ (๖)^๕ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ (๕) ซึ่งปัจจุบันได้แก่ เทศบาลตำบล^๖ และองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีนี้นายกเทศมนตรีตำบลและนายองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

กรณีที่สอง กรณีที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ข้อ ๒^๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒)^๗ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ ๑ เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองโดยบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

กรณีจึงเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของข้อ ๑ (๖) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒)^๗ ประสงค์จะให้การกระทำขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทต้องอยู่ภายใต้การกลั่นกรองการใช้ดุลพินิจโดยรัฐ ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำนั้น และป้องกันมิให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นดำเนินการใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้มาตรการบังคับทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น ข้อ ๑ (๖) จึงได้กำหนดให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน การใช้อำนาจของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจึงเป็นการใช้อำนาจโดยมีเงื่อนไข ส่วนกรณีตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๕๒)^๗ ที่กำหนดให้ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจสั่งยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครองสำหรับ

พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

ข้อ ๑ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ใต้บังคับของคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ๑

๑. ๑

(๖) ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอื่นนอกจาก (๕) โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๑. ๑

๑. ๑

มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

ข้อ ๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อ ๑ เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวแล้วแต่กรณี เป็นผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง

กรณีที่ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง แม้ข้อ ๒ จะกำหนดให้ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ โดยไม่ได้กำหนดถึงการต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน แต่เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของข้อ ๑ (๖) แห่งกฎกระทรวงฉบับเดียวกันนี้ที่มีความประสงค์จะให้การใช้มาตรการบังคับทางปกครองขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นบางประเภทอยู่ภายใต้การกลั่นกรองการใช้ดุลพินิจโดยรัฐ ดังนั้น การใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามข้อ (๒) ของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของข้อ ๑ (๖) ด้วย กล่าวคือ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

ประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยไว้ในประเด็นที่หนึ่งว่าการใช้มาตรการบังคับทางปกครองของผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด การที่เทศบาลตำบลเขาสมิงออกคำสั่งให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด จึงเป็นการออกคำสั่งที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่สมบูรณ์

ประเด็นที่สาม การออกคำสั่งที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในเรื่องการให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์ ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง ดังนั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความเห็นชอบในภายหลังก็จะทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นสมบูรณ์ ทั้งนี้ โดยจะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์หรือก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น ตามที่บัญญัติในมาตรา ๔๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕

^๑มาตรา ๔๑ คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์

(๑) การออกคำสั่งทางปกครองโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเองไม่ได้ นอกจากจะมีผู้ยื่นคำขอ ถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว

(๒) คำสั่งทางปกครองที่ต้องจัดให้มีเหตุผลตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลัง

(๓) การรับฟังคู่กรณีที่จะต้องกระทำได้ดำเนินการมาโดยไม่สมบูรณ์ ถ้าได้มีการรับฟังให้สมบูรณ์ในภายหลัง

(๔) คำสั่งทางปกครองที่ต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน ถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้ว และเจ้าหน้าที่ผู้มีคำสั่งทางปกครองประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตนไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบด้วย

กรณีตาม (๒) (๓) และ (๔) จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ของหมวดนี้ หรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยกรณีนั้น หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์ดังกล่าวก็

(คุณพรทิพย์ จਾਲะ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๕๑

ต้องก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทาง
ปกครองนั้น